

De WOFPP, Women's Organization for Political Prisoners, is een Israëlische organisatie die ontstond in 1988 bij het begin van de eerste Intifada. Sindsdien werden zusterorganisaties opgezet in verschillende landen, zoals Zwitserland, Frankrijk of de VS. In België wordt die rol gespeeld door de Belgische vrouwen solidair met de WOFPP. Een gesprek met Thérèse Liebmann, lid van deze groep.

Thérèse Liebmann : In de periode dat de WOFPP opgericht werd, begonnen we er ons rekenschap van te geven dat de Palestijnse vrouwen politiek even geëngageerd waren als vele mannen en dat ook zij aanwezig waren onder de politieke gevangenen. Amnesty International hield zich echter niet met die vrouwen bezig omdat verschillende onder hen ervan verdacht werden geweld te hebben gebruikt. In Tel Aviv hebben een aantal vrouwen dan de WOFPP opgericht om die politieke gevangenen te verdedigen, en om te eisen dat de opsluiting in menselijke omstandigheden zou gebeuren. De politieke gevangenen worden beschouwd als een gevaar voor de veiligheid van de staat Israël. Het feit dat Israëlische vrouwen hen specifiek willen verdedigen, en hen onderscheiden van vrouwen die gemeenrechtelijk opgesloten zitten, stoort de autoriteiten enorm.

Hoe functioneert de WOFPP ?

T.L.: De WOFPP verspreidt nieuws over de politieke gevangenen. In de eerste plaats in Israël, omdat de meeste Israëli's geen weet hebben van wat werkelijk gebeurt in de Palestijnse territoria. Vervolgens over de hele wereld, via banden die we hebben in verschillende landen, waaronder België.

Het tweede type van acties is de verdediging van de opgesloten vrouwen. Met de WOFPP verzamelen we financiële middelen om advocaten te betalen. Politieke gevangenen kunnen niet of nauwelijks bezoek ontvangen, en dan enkel van hun familie in eerste graad. Het Palestijnse grondgebied is afgegrensd, en de gevangenen bevinden zich in Israël. De verplaatsing neemt uren in beslag, voor een bezoekje van nauwelijks 20 minuten, achter tralies of een venster. De advocaten functioneren vaak als het enige doorgeefluik met de familie.

Tenslotte zamelt de WOFPP ook fondsen in zodat de gevangenen een voedselsupplement kunnen kopen aan de kantine van de gevangenis, en noodzakelijke hygiënische producten.

In welke omstandigheden zitten die vrouwen opgesloten?

T.L.: De politieke gevangenen, vooral Palestijnen en soms Israëli's, zitten allemaal vast in Israëlische gevangenen. Vrouwen worden er in aparte vleugels geplaatst. Lange tijd werden politieke gevangenen gemengd onder gemeenrechtelijke gevangenen. Die laatste, allen Israëlische, pakte de politieke gevangenen vaak hard aan, en de bewakers kwamen niet tussen. Enkele jaren geleden kon de WOFPP bedingen dat de politieke gevangenen gescheiden werden van de gewone gevangenen.

Naast de slechte voeding, het gebrek aan medische zorgen, propere kleren of hygiënische producten, bijna onbestaande familiebezoeken, het tekort aan bedden, de ontberingen, vernederingen en folteringen, ondergaan die politieke gevangenen ook moeilijkheden die inherent zijn aan hun vrouw-zijn, waar de gevangenisautoriteiten geen rekening mee houden. Israël houdt zwangere vrouwen vast die vaak moeten baren in verschrikkelijke omstandigheden, met vastgebonden benen. De zuigelingen groeien vervolgens op met hun moeder in precarie omstandigheden, tot aan de leeftijd van twee jaar. Ook veel heel erg jonge vrouwen zitten gevangen, ook al verschijnt dat niet in de statistieken door de manoeuvres van de Israëli's - ze beschouwen de Palestijnen als volwassen vanaf 16 jaar, en ze wachten met het proces tot de gevangenen meerderjarig zijn.

Vaak wordt ook gebruik gemaakt van administratieve opsluiting. Dit type detentie duurt normaal zes

maanden en houdt geen veroordeling in. Maar die zes maanden zijn hernieuwbaar. Administratieve opsluiting kan dus jaren duren, zonder juridische uitspraak. Vaak ook worden politieke gevangenen veroordeeld voor militaire tribunalen. Er is bijna geen enkele manier om de beslissing van zo'n tribunaal te beïnvloeden. De Israëli's zijn bezorgd om hun veiligheid; rationele argumenten spelen dus niet. Brieven uit Europa of Amerika kunnen enige invloed uitoefenen. Een beetje maar, maar dat is toch al de moeite...